

San Pablobi GALACIA Bainni utire toyani saobi

Saludo

¹ Yë'ë, Pablo hue'eguëbi Riusu ta'yejeiye yo'o conguë ba'iguë'ë. Ja'nca ba'iguëna, bainbi yë'ëre gare cuencueni raomaë'ë. Bainbi yë'ëni coca gare ye'yomaë'ë. Mai Ëjaguë Jesucristo, mai Taita Riusu, bacuabi yë'ëre cuencueni raoni, yë'ëni coca ye'yohuë. Jesucristobi junni tonguëna, Taita Riusubi baguëte huajëguëte re'huabi. Ja'nca re'huaguëbi yë'ëre cuencueni raoni, baguë ta'yejeiye yo'o conguëre yë'ëre re'huabi. ² Yureca, yë'ë, yë'ë gaje bain Cristo bain naconi, yëquënabi ênjo'onre ba'ijën, mësacua Cristo bain Galacia yijare ba'i jubëan si'acuani utire toyani saoyë yëquëna. ³ Mai Taita Riusu, mai Ëjaguë Jesucristobi mësacuani ai oire bani conjën, mësacuani ai recoyo bojo güeseye masiyë. ⁴ Mai Taita Riusubi cuencueni raoguëna, Jesucristobi mai gu'a jucha zemosi'ajëguëte re'huabi. Ja'nca re'huaguëbi yë'ëre cuencueni raocuana ti'anni, Riusubi si'nsema'ija'guë caguë, mai jëayete ëñobi. Mai gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, Riusu bainreba si'arën ba'iye poreyë mai. ⁵ Ja'an ta'yejeiye Ëjaguë Riusu ba'iyete gare caraye beoye bojo cocare cajën bañuni.

No hay otro mensaje de salvación

6 Riusubi mësacuani ai oire baguë conza caguë, Cristo ba'iyete mësacuani ëñoni, Cristo bain ba'iyé mësacuare choiguëna, mësacuabi achahuë. Ja'nca achani ba'icuabi yureca teuaguëbi yë'ère cuencueni rao'e jëana baguëte jo'cani senjojënnna, gue ro'taye beoye sa'ntiyë yë'ë. Yequëcuabi tin ma'are ro coquejën ëñojënnna, mësacuabi ja'an ma'aja'an ganini, Riusu bain ruiñu cajën, bacua coca quëani achose'ere te'e jëana achani yo'ohuë.

7 Riusu bain ba'iyé yëtoca, tin ma'abi sani ti'añe gare porema'iñë. Cristoni si'a recoyo ro'taye se'gabi Riusu bain ba'iyé poreyë mai. Yequëcuabi mësacuana ti'anni, tin cocare ro hui'ya yihuojënn, tin ma'are ëñojënn, ro coqueye se'ga ba'iyë bacua.

8 Yëquënabi mësacuana ti'anni, Riusu cocarebare mësacuani quëani achojën, Riusu bain ba'iyé te'e ruiñe cani achohuë. Yequëcuabi mësacuana ti'anni, Yëquëna jubë bain ba'iyé cajën, o Riusu coca cacua ba'iyé cajën, tin quëani achotoca, Riusu bënni senjoñe se'ga ba'iji bacuare. **9** Ganreba caguë, ai bëiñe si'a jëja yihuoguë, mësacuani se'e quëayë yë'ë. Yequëcuabi mësacuana ti'anni, yëquëna quëani achose'e'ru tin cocare quëani achotoca, Riusu bënni senjoñe se'ga ba'ija'guë bacuare, cayë yë'ë.

10 Ja'nca caguëbi yequëcua case'e'ru yo'oma'iguë, ro bain re'oye ëñañe gare ro'taye beoye ba'iyë yë'ë. Riusu re'oye ëñañe se'gare ëjoguë, baguë yo'o case'ere yo'oguë ba'iyë yë'ë. Ro bain re'oye ëñañete ro'tatoca, Cristoni yo'o conguë gare beore'ahuë yë'ë.

11 Yureca, yë'ë bain sanhuë, ñen cocare mësacuani quëani achoguëna, mësacua achani ye'yejë'ën. Yë'ë yua Riusu cocarebare quëani acho bi'raguëna, ro bain ye'yose'e gare beobi. **12** Ja'an cocare ye'yeto, ro bain yihuoni ye'yoymate gare senmaë'ë yë'ë. Riusu ye'yoymate se'gare senguëna, Jessucristobi baguë cocarebare yë'ëni masi güeseguë, guënamëbi na'oni yë'ëni cuencueni ëñobi.

13 Yë'ë ja'anrë yo'oguë ba'ise'e, judío bain naconi bacua Riusu cocare ye'yeguë ba'iguëna, mësacua masiyë. Cristo bain jubéanre gare huesoni si'aza caguë, bacua ñë'casiruanna ti'anni, ai coca neni, bacuani ai je'o baguë ba'nhuë yë'ë. **14** Judío ira bain ba'isi cocare ye'yeni masito, yë'ë gaje bain ye'yeye'ru quë'rë ai ba'iye ye'yeni masiguë ba'nhuë yë'ë. Yë'ë ira bain ba'isi'cua yo'ojën ba'ise'e'ru te'e ruiñereba yo'oza caguë, ba cocare ai ye'yeni masiguë ba'nhuë yë'ë. **15** Ja'nca ba'iguëret'a'an, Riusubi yë'ë të'ya raisirëñ quë'rë ja'anrën yë'ëre cuencueni, yë'ëni ai yëreba yëguë, baguë yo'o conguë ba'ija'guëre yë'ëre re'huabi. **16** Ja'nca re'huani, ba'iguë ba'iguë, baguë Zin Jesucristote yë'ëni bojoguë ëñobi. Judío bain jubé ba'ima'icuana sani, Cristo ba'iyete bacuana quëani achojë'ën caguë, Jesucristote yë'ëni ëñobi. Ja'nca ëñoguëna, bain masicuani yihuo cocare senmaë'ë yë'ë. **17** Cristo ta'yejeiye yo'ore concua, yë'ë re'huase'e'ru quë'rë ja'anrë re'huasi'cua, Jerusalén huë'e jobo ba'icua, ja'ancuana yihuo cocare senni achaguë saimaë'ë yë'ë. Ja'nca saima'iguëbi Arabia yija re'otona sani, ja'anruna bëani, Riusu naconi te'e caguë baë'ë yë'ë. Ja'nca ba'iguë, ja'nrëbi jë'te, Damasco huë'e jobona se'e

goë'ë yë'ë.

¹⁸ Goni, ja'nërëbi samute tēcahuëan bani, Jerusalenna sani, Pedroni ëñajaë'ë. Ëñajani, baguë naconi quince umuguseña se'ga bëani baë'ë. ¹⁹ Ja'nca ba'iguë, Pedro, yequë Santiago, mai Ëjaguë Jesucristo yo'jeguë, ja'an samucua se'gani ëñahuë yë'ë. Yequëcua Cristore ta'yejeiye yo'o concuani ëñamaë'ë yë'ë. ²⁰ Riusubi yë'ë recoyote ëñaguëna, mësacuani gare coquema'iñë yë'ë. Te'e ruiñe se'gare mësacuani toyani saoyë. ²¹ Bacuare ëñani tējini, ja'nërëbi Siria, Cilicia, ja'an yija re'otoñana saë'ë yë'ë. ²² Cristo bain Judea yijare ba'ijën, yuta yë'ëre huesejën baë'ë. Yë'ë ba'iyete achaye se'ga ba'ijën baë'ë. ²³ Yequëcuabi yë'ëre quëajën: “Ja'anguëbi maini ai je'o bani, Cristoni recoyo ro'taye gare jo'cani senjojë'en casi'quë, ja'anguëbi yureña Cristoni si'a recoyo ro'ta cocare bainni quëani achoguë ganiji” ja'anre quëajënna, ²⁴ Cristo bain Judea yija ba'icuabi yë'ë ba'iyé mame re'huase'ere ro'tajën, Riusu ta'yejeiye ba'iguëni ai bojojën cahuë.

2

Los otros apóstoles aceptan a Pablo

¹ Cristore ta'yejeiye yo'o concuani ëñani tējini, ja'nërëbi catorce tēcahuëan bani, Jerusalén huë'e jobona se'e saë'ë. Bernabé naconi saiguë, Titore'ga sahuë yë'ë. ² Riusubi yë'ëre saiye guanseguëna, Jerusalenna saë'ë yë'ë. Sani ti'anni, ru'ru Cristo bain ëjacua naconi yahuera'rë ñë'cani, Riusu cocareba quëani achoye, ja'anre bacuani te'e ruiñe quëahuë yë'ë. Yequërë bacuabi yë'ë

quëani achoguë ganise'ere gu'aye ro'tatoca, yë'ëbi judío bain jubë ba'ima'icuani Riusu cocarebare quëani achoguëna, yë'ëni ènsema'iñë caguë, ja'an ganiguë quëani achoguë ba'iyete ëja bainni te'e ruiñe quëahuë yë'ë. ³ Ja'nca quëaguëna, bacuabi yë'ë yo'o yo'oguë ganiñete re'oye èñani bojohuë. Bacuabi Titore èñajën, baguë griego bainguë ba'iyete masicuata'an, baguëni go neño ga'nire tëyoye guansemaë'ë. ⁴ Ja'an se'gare guansetoca, gare güeye beoye yo'ore'ahuë. Yequëcuaca yëquëna ñë'casirute ba'ijën, go neño ga'nire tëyoye guansejën, si'a Moisés coca toyani jo'case'ere'ga bacua yo'oye'ru güina'ru yo'oye guansehuë. Ja'nca guansejënn, Titoni go neño ga'ni tëyoye gare yo'omaë'ë yëquëna. Ja'an guansecuabi ro coquejën ro yahue cacasi'cua baë'ë. Mësacua ro'taye'ru Cristoni si'a recoyo ro'tayë yëquëna cajën, yëquëna jubëna ti'anhuë. Ti'anni, maibi Cristoni recoyo te'e zi'inni bojojënn, bacuabi ro èña rani, ¿Queaca Moisés coca toyani jo'case'ere bacuani yo'o güeseye'ne? cajën, maini ai rëquëye yo'o güeseyete ro'tahuë. ⁵ Ja'nca ro'tajënn, bacua guansese'ere gare yo'oye beoye baë'ë yëquëna. Yo'otoca, mësacua'ga ba coca guanseye'ru güina'ru yo'oye ba'ire'ahuë. Yequënabi mësacuana sani, Cristo ba'iyete quëani achojën, Cristoni si'a recoyo ro'tani Cristo bain ba'ijë'en quëani achojën ba'isi'cuabi mësacua tin yo'oye gare yëmaë'ë yëquëna.

⁶ Bacua guansese'ere yo'omajënn, Cristo bain ejacua cuencuesi'cuabi achani, yëquëna yo'oye yëse'e'ru tin yo'oye guansemaë'ë. Guansetoca, bainbi bacuani re'oye èñani yo'ore'ahuë, Cristo bain ejacua sëani. Cristo bain ejacuabi Riusu yëye'ru

tin guansetoca, yë'ë'ga re'oye ëñama'ire'ahuë, Riusubi ro bain ta'yejeiye ba'iyete ëñama'iguë sëani. ⁷ Bacua yua yëquëna case'ere achajën, yëquënani tin yo'oye guansemaë'ë. Bacuabi yë'ë ba'iyete ëñajën, yë'ë yo'o yo'oyete re'oye cahuë: “Riusubi më'ëni cuencueni re'huaguëna, judío bain jubëna sani Cristo ba'iyete quëani achoye guanseni saobi” cahuë. ⁸ Ja'nca saoguë, mai ta'yejeiyereba Riusubi Pedroni ta'yejeiye yo'o güeseye masiguë, yë'ëre'ga re'huani, judío bain jubë ba'ima'icuana saoni, yë'ëre'ga güina'ru ta'yejeiye yo'o güeseye masiji.

⁹ Ja'nca masiguëbi yë'ëni ai ta'yejeiye conni, yë'ëni ai re'oye yo'o güeseguëna, Cristo bain éjacua casi'cua, Santiago, Pedro, Juan hue'ecua, ja'ancuabi yë'ëre ëñani, Riusu cuencuese'ere masini, yë'ëni recoyo te'e bojojën, yë'ëni re'oye cahuë: “Maibi yua Cristoni te'e conjën ba'icua'ë. Më'ëbi judío bain jubë ba'ima'icuana sani conguëna, yëquënabi judío bainna sani conjënna, maibi Cristoni te'e conjën ba'icua'ë” cajën, yë'ëre, Bernabëre re'oye ëñajën, yëquënani recoyo te'e bojohuë. ¹⁰ Ja'nca cani tonni, ñaca'ga yihuohuë: “Si'a Cristo bain bonse beo hua'na ba'ijënna, bacuani conreba conjën ba'ijë'ën” cahuë bacua. Ja'nca cajën yihuojënna, yë'ëbi Jaë'ë. Ja'nca jo'caye beoye yo'ojën bañuni caguë sehuohuë yë'ë.

Pablo reprende a Pedro en Antioquía

¹¹ Ja'nca te'e bojojën ba'icuata'an, jë'te, Pedrobi Antioquía huë'e jobona ti'an rani gu'aye yo'oguëna, baguëni bëin coca caye bahuë yë'ë. ¹² Judío bain jubë ba'ima'icuana ti'an

rani, bacua naconi te'e ainguë ñu'iguë baj'i baguë. Ja'nca ba'iguëbi, ja'nrëbi Santiagore concuabi Jerusalenbi raijënna, Pedro yua judío bain jubë ba'ima'icua naconi aon aiñe jo'cani, bacua ainruna se'e ñë'camaji'i. Judío bain ëñani yë'ëni bëinma'iñe caguë, ja'nca yo'obi Pedro. ¹³ Ja'nca yo'oguëna, yequëcua judío bain baru ba'icuabi Pedro yo'ose'ere ëñani, güina'ru Santiagore concuani huaji yëjën, Pedro yo'ose'e'ru güina'ru quëñëhuë. Ja'nca huaji yëjën yo'ojetna, Bernabe'ga güina'ru huaji yë éaye baj'i. ¹⁴ Ja'nca yo'ojetna, yë'ëbi ti'an rani ëñato, Cristo cocareba ye'yese'e'ru te'e ruiñe yo'omajën baë'ë bacua. Ja'nca ba'ijënna, yë'ë yua Pedrona bonëni, si'acua achajënna, bëin coca baguëni cahuë yë'ë: "Më'ë yua judío bainguë ba'iguëbi judío bain yo'ojetna ba'ise'ere jo'cani, tin bain yo'ojetna ba'iyeru yo'oni, ja'nrëbi te'e jéana bonëni bacua yo'oye'ru yo'oye jo'cani, judío bain yo'oye'ru se'e yo'o bi'rahuë më'ë. Ja'nca bonëni yo'oguë, gu'aye yo'ohuë më'ë. Ja'nca yo'oguëna, judío bain jubë ba'ima'icuabi më'ë yo'ose'ere ëñani, judío bain yo'oye'ru yo'o bi'rato, coque güeseyë bacua" Pedroni caguë bën'ë yë'ë.

Los judíos y los no judíos alcanzan la salvación por la fe

¹⁵ Yureca, mai jubë bain judío bainreba cacuabi Riusu bain ba'iyeru yëjën, tin bainre ëñani, Gu'a bain'ë bacuare cajën ba'iyë. ¹⁶ Ja'nca cajën ba'icuabi ëñere masiyë: Moisés ira coca toyani jo'case'e'ru te'e ruiñe yo'ojetna, Riusu bain ruiñe gare porema'iñë mai. Jesucristoni si'a recoyo

ro'taye, ja'an se'gabi Riusu bainre re'huasi'cua ba'eye poreyë mai. Mai'ga Jesucristoni si'a recoyo ro'tajënnna, Riusubi mai ba'iyete ëñani, mai gu'a juchare saoni senjoni, mai recoyo mame re'huani, baguë re'o bainrebare maire re'huani baji. Mai hua'na se'gabi Moisés ira coca toyani jo'case'e'rú yo'oni Riusu bain ruiñe gare porema'icua ba'iyë. Si'a bainre cato, bacuabi si'a Moisés guansesi cocare te'e ruiñe yo'oni, Riusu bain ba'eye yëtoca, ai caraji bacuare.

17 Yureca, mai hua'nabi yua Jesucristoni si'a recoyo ro'tani, Riusu bain re'huasi'cua ba'eye yëjën, ¿yequérë judío bain jubë ba'ima'icua ba'eye'rú gu'a bain ba'ima'iñe mai? Ja'nca ba'itoca, yequécuabi mai ba'iyete ëñani, Cristobi bacuare gu'aye yo'o güesemaquë cama'iñe bacua. Ja'nca cacuata'an, gare gu'aye yo'o güesema'iji baguë. **18** Yureca, yë'ë yua judío bain yo'ojën ba'ise'ere jo'cani senjosí'quëbi se'e yo'oye ro'tatoca, si'a bainbi yë'ëre ëñani, yë'ë gu'aye yo'oguë ba'ise'ere masiyë. **19** Ja'an yo'oguë ba'ise'ere gare jo'cani senjohuë yë'ë. Moisés ira coca toyani jo'case'e'rú yo'oni, Riusu naconi si'arën ba'eye ro'taguë ba'isi'quëbi ja'nca'ru gare se'e ro'tama'iguë ba'iyë yë'ë. Riusu yëyete te'e ruiñe yo'ozá caguë, Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oye gare jo'cani senjohuë yë'ë. **20** Yë'ë yua Cristo ba'iyete ëñato, baguë yëyete gare jo'caguëbi mai jucha ro'ire junni tonguë raji'i. Yë'ë'ga yë'ë yëye se'gare gare jo'cani senjoni, Cristo yëye'rú yo'oye se'gare yo'ozá caguë ba'iyë yë'ë. Ja'nca ba'iguëna, Cristobi yë'ë naconi te'e ba'iguë, yë'ëre ta'yéjeiye conguë ba'iji. Ja'nca ba'iguëna, yë'ë yua si'a ën yija ba'i

umuguseña Riusu Zin Jesucristoni si'a recoyo ro'taguë, baguë yo'o se'gare yo'oyë yë'ë. Yë'ëre ai yéguëbi yë'ë gu'a jucha ro'ire junni tonguëna, ta'yejeiye ai recoyo huajëguë, baguëni te'e conguë ba'iyë yë'ë cayë. ²¹ Ja'nca ba'iguëbi Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oni Riusu bainguë runza caye gare yëma'iñë yë'ë. Ja'nca cani yo'otoca, Riusu caraye beoye coñete jo'cani senjoñë. Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oni Riusu bain ruiñe poretoca, Cristo junni tonse'ebi mai gu'a jucha ro'ije beoye ba'iji.

3

La ley o la fe

¹ Yureca, yë'ë bain sanhuë, Galacia huë'e jobore ba'icua, ai huesë ëaye ba'icuareba ba'iyë mësacua. Yëquénabi mësacuana sani Riusu cocarebare quëani achojën, Jesucristo junni tonse'ere te'e ruiñereba mësacuani ye'yojënnä, mësacuabi achani, re'oye ye'yehuë. Ja'nca ye'yesi'cua ba'ijën, ¿queaca coque güesere'ne? Yequécuabi mësacuana ti'anni, zupai huatibi coqueguëna, ¿mësacuani tin ro'ta güesere? ² Mësacua yua Riusu Espíritute coni basi'cuabi ¿mësacua Cristoni si'a recoyo ro'taye gare huanë yere? Huanë yema'itoca, ¿queaca ro'tajën, Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oni Riusu bain ruiñu cajën ro'tare'ne? ³ ¡Aireba huesë ëaye ba'icua ba'iyë mësacua! Riusu Espíritubi mësacuana gaje meni baguëna, mësacuabi Riusu coñete te'e ruiñe masihuë. Ja'nca masicuata'an, ¿Mësacua queaca ro'tajën, ro ën yija ba'iyete ye'yeye se'e bonëni zi'inre'ne? ⁴ Riusu Espíritu

conguë ba'ise'ere ro'tajë'ën. Mësacuabi ai yo'ojën, Riusu Espíritubi mësacuani ai ta'yejeiye coñereba conguëna, ¿mësacua guere yo'ojën baguë coñete ro jo'cani senjoni, tin ye'yose'ere zi'inre'ne? ¿Riusu Espíritu conse'ere ro ye'yere? Ja'anre ro'taye yëma'iñë yë'ë. ⁵ Mai Ëjaguë Riusubi mësacua jubëna ti'anni, baguë Espíritute mësacuana jo'cani, mësacuani ai ta'yejeiyereba yo'oni ëñobi. Ja'nca ëñosi'quëbi, mësacua ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ojënnä, ¿mësacuani bojoguë conguë baquë baguë? Banbi. Mësacuabi Jesucristoni si'a recoyo ro'tajënnä, Riusubi mësacuani bojoguë conguë baj'i.i.

⁶ Riusuni si'a recoyo ro'taye masiye yëtoca, ira taita ba'isi'quë Abraham ro'taguë ba'ise'ere ro'tani ye'yejë'ën. Riusubi baguëni coca cani jo'caguëna, Riusu te'e ruiñe yo'ojayete si'a recoyo ro'taguëña. Ja'nca ro'taguëna, Riusubi baguë ba'iyete ëñani, baguë re'o bainguëte re'huani baguëña. ⁷ Ja'nca baguëna, si'a bainbi Riusu re'o bain ba'iyé poreyë. Riusubi coca cani jo'caguëna, Riusu te'e ruiñe yo'ojayete si'a recoyo ro'tatoca, Riusubi baguë re'o bainre bacuare re'huani baguëna, Abraham ba'iyeru güina'ru ba'iyé poreyë. ⁸ Riusubi Abraham naconi coca caguë, baguë yureña yo'ojayete ro'tani, Abrahamni quëaguëña: "Më'ë yua yë'ë cocare si'a recoyo ro'taguëna, si'a ën yija bain jubëanni bojo güeseja'guë'ë yë'ë" caguë quëaguëña. ⁹ Ja'nca quëani jo'caguëna, yureña bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tajëñ ba'icua, ja'ancuabi Riusu re'o bain ba'iyë. Riusubi taita Abrahamni re'oye yo'oni bojo

güesegüë, yureña bainre'ga güina'ru re'oye yo'oni, bacuani bojo güeseji.

10 Yureca Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni Riusu re'o bain ruiñe ro'tatoca, Riusubi maini bojoguë coñe beoye gare ba'iji. Maini bënni senjoñe se'ga ba'iji. Riusu coca toyani jo'case'ere ñato, ñaca caji: “Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ozá catoca, ba coca guansese'e si'ayereba te'e ruiñe achani yo'oye bayë bain hua'na. Te'e ruiñe yo'oma'itoca, Riusubi bacuani bënni senjoji.” **11** Ja'nca cani jo'case'e ba'iguëna, bainbi ba ira cocare te'e ruiñe yo'oni Riusu re'o bain ruiñe ro'tatoca, Riusubi bacuani re'oye ñaÑe beoye ba'iji. Riusubi ñaca'ga cani jo'cabi: “Yë'ë case'e'ru te'e ruiñe yo'ojá'yete si'a recoyo ro'tajëñ ba'itoca, yë'ëbi mësacuare yë'ë re'o bainre re'huani bani, mësacuani si'arëñ ba'i güeseyë.” Ja'nca cani jo'casi'quëbi güina'ru yo'ojá'guë'bi. **12** Yequëcuabi Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ozá cajënnä, yequëcuabi Riusu yua baguë case'e'ru te'e ruiñe yo'ojá'guë'bi cajënnä, gare te'e caye beoye ba'iyë bacua. Moisés coca toyani jo'case'e, ja'ansi cocare ñato, ñaca caji: “Bainbi Moisés coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni Riusu re'o bain ruiñe ro'tatoca, ba coca guansese'e si'ayereba te'e ruiñe yo'oye bayë bacua” caji.

13 Ja'nca toyani jo'case'e ba'iguëna, maibi ja'an cocare ñani, Riusu bënni senjoja'ñete masiye poreyë. Ja'nca masiye porecuabi Cristo junni tonse'ere ro'tani, mai gu'a jucha yo'ojëñ ba'ise'e ro'ire junni tonguëna, mai jëayete masiye poreyë. Ja'nca junni tonsi'quëbi mai gu'a jucha ro'ire bënni senjos'i'cua ba'ima'i'ja'bë caguë, mai jëayete

re'huabi. Moisés ira coca toyani jo'case'e'ru güina'ru yo'obi Jesús: “Si'acua gu'a jucha ro'ire crusu sa'cahuëna reoni senjosi'cua, ja'ancua yua Riusu bënni senjosi'cua ba'iyë” toyani jo'case'e ba'iji. ¹⁴ Ja'nca toyani jo'case'e ba'iguëna, Riusu yua bain jucha ro'ire bacuani bënni senjoñie ro'taguëbi si'a bain jëayete masi güesebi. Judío bain, judío bain jubë ba'ima'icua, si'acuabi Cristo junni tonse'ere ro'tani, yë'ë bënni senjoja'ñete jëani, yë'ë naconi gare ju'iñe beoye ba'ija'bë caguë, Cristoni junni toñe maina raobi. Baguë re'oye yo'ojai coca Abrahamni cani jo'case'e'ru, Riusu Espíritute coni baye poreyë mai.

La ley y la promesa

¹⁵ Yureca, yë'ë bain sanhuë, Riusu coca Abrahamni cani jo'case'ere te'e ruiñe masiye yëtoca, bonse éja bain yo'ojën ba'iyete ro'tani ye'yejé'én. “Yë'ëbi junni huesëja'yete ro'taguë, yë'ë bonsere coni baja'cuare cani jo'caza” caguë, ba cocare te'e ruiñe toyani, bain éjaguëna jo'cayë bacua. Ja'nca cani jo'cani, ja'nrëbi junni huesëguëna, bain éjaguëbi baguë coca toyani jo'case'ere'ru güina'ru yo'o güeseji. Tin yo'oye yëcua ba'itoca, bacuare ñenseji. Ba éjaguë toyani jo'case'e'ru tin yo'oye gare porema'ïñë caguë ñenseji. ¹⁶ Riusu yua Abrahamni re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëna, yequëcuabi tin yo'oye gare porema'ïñë. “Më'ë bainguë zoe raija'guëbi si'a ñen yija bain jubéanre choini, yë'ë bainre bacuare re'huaja'yete masi güeseja'guë'bi” Abrahamni cani jo'cabi Riusu. Ja'nca cani jo'casi'quëbi “Më'ë bain zoe raija'cua” camaji'i. “Më'ë bainguë zoe

raijs'guë" cabi. Ja'nca cato, te'eguë se'gare cabi Riusu. Ja'nca cani jo'caguëbi baguë Raoja'guëreba Cristo hue'eguëte cabi. ¹⁷ Ja'nca cani jo'caguëna, ahamni re'oye yo'ojai cocare cani jo'caguëna, yequëcuabi tin yo'oye gare porema'iñë. "Më'ë bainguë zoe raijs'guëbi si'a ñen yija bain jubëanre choini, yë'ë bainre bacuare re'hua Moisés ira coca toyani jo'case'e cuatrocientos treinta tëcahuëan jë'te toyani jo'case'e ba'iguëna, yequëcuabi ja'an cocare ñani, Riusu cani jo'case'e'ru tin cocare re'huaye gare poremaë'ë. Riusu yua baguë coca yo'ojayete cani jo'casi'quëbi gare tin yo'oma'iguë, baguë cani jo'case'ere'ru güinareba'ru te'e ruiñe yo'ojayete baji'i. ¹⁸ Ja'nca ba'iguëna, yequëcuabi bainre yihuojën, "Moisés coca ira toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'ojën ba'itoca, Riusu re'o bain ruiñe poreyë mai" cajën, yua Riusu coca cani jo'case'ere'ru tin yihuocua ba'iyë. Ja'nca yihuocuabi "Riusu coca yo'ojayete cani jo'casi'quëbi gare yo'oma'iji" cajën ba'iyë. Ja'nca cajën ba'icuata'an, te'e ruiñe cama'iñë bacua. Riusubi baguë bain re'huaja'yete Abrahamni cani jo'casi'quë sëani, maibi Riusu re'o bain re'huasi'cua ba'iyë ti'añë mai.

¹⁹ Yureca, yë'ëbi Moisés ira coca toyani jo'case'ere mësacuani yihuoguë, gu'a coca ba'iyë gare cama'iñë yë'ë. Re'o coca ba'iji. Riusubi ja'an cocare Moisesni cani jo'caguë, bain gu'a jucha yo'ojën ba'iyete bacuani masi güeseza caguë, ja'an cocare Moisesni cani jo'cabi Riusu. "Yë'ë Raoja'guëreba ba'iguëte Abrahamni cani jo'casi'quë, ja'an bainguë zoe raijs'guëbi ti'añë teca, Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe

yo'ojën ba'ijë'ën" cani, ba cocare Moisesna jo'cabi. Ja'nca jo'caguë, bainni quëani achomaji'i. Ru'ru, baguë anje concuani quëani achoguëna, ja'nrebi bacua yua Moisesni quëani achoni jo'cahuë. Ja'nca jo'cajënnna, Moisés yua Riusu bainguë cuencuesi'quëbi bainre ñë'coni, Riusu coca guanseni jo'case'ere bacuani quëani achoguë baji'i. ²⁰ Ja'nca ba'iguëna, Riusubi baguë guanse cocare cani jo'cato, ai jai jubë concuabi quëani achohuë. Ja'nca quëani achorena, Riusu coca yo'oja'yete ja'nca'ru jo'camaji'i. Baguë se'gabi baguë bainguë Abrahamni cani jo'cabi.

El propósito de la ley

²¹ Yureca, yë'ëbi Moisés ira coca toyani jo'case'ere mësacuani quëaguë, Riusu coca yo'oja'ye cani jo'case'e'ru tin guansema'iji cayë yë'ë. Riusubi yëtoca, yeque cocare maini guanseye poreji. Guanseguëna, maibi achani te'e ruiñe yo'oni, gare junni huesëye beoye ba'ire'ahuë. Ja'nca ba'itoca, Riusubi mai te'e ruiñe yo'ojën ba'iyete ëñani, maini bojoni, maire baguë re'o bainre re'huani baye poreji. ²² Ja'nca ro'taguëta'an, Riusubi maire ja'nca ëñama'iji. Baguë coca toyani jo'case'ere ëñato, ñaca cají: "Si'a bainbi gu'a jucha yo'ojënnna, bacuani bënni senjoñe bayë yë'ë" cabi. Ja'nca cani jo'casi'quëbi baguë coca yo'oja'yere'ga ro'tani, güina'ru yo'oza caguë ëjoji. Si'a bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tacua, ja'ancuare baguë re'o bainre re'huani bají.

²³ Ja'nca re'huani baye ro'taguëbi Jesucristote yuta maina raoma'iguë ba'isi'quëbi maini ëñaguë,

Moisés ira coca toyani jo'case'e'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'ijé'ën guanseguë bají'i. Yé'ë Raoja'guë ti'añe teca ba guanse cocare yo'ojën ba'ija'bë caguë, maire ja'nca guanseguë bají'i. ²⁴ Ja'nca guanseguë ba'iguëna, maibi ba cocare achani te'e ruiñe yo'ojën, Riusu yëye'ru yo'oye ye'yejën baë'ë. Ja'nca ba'ijënnä, ja'nrebi baguë Raoja'guë Cristo hue'eguëbi maina ti'anni, yequë ma'are maini ëñobi. Yé'ë Cristo hue'eguëni si'a recoyo ro'tatoca, mësacua gu'a juchare saoni senjoni, Riusu re'o bainre mësacuare re'huani bayë caguë, maini mame coca masi güesebi. ²⁵ Ja'nca masi güeseguëbi yuara maina ti'ansi'quë ba'iguëna, baguëni si'a recoyo ro'taye poreyë mai. Ja'nca ro'tatoca, ba guanse coca Moisesna jo'caguëna, maibi ja'an cocare gare se'e guaja yo'oye beoye ba'iyë.

²⁶ Yureca, Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën ba'itoca, Jesucristoni te'e zi'inni ba'ijën, Riusu mamacuareba re'huasi'cua ba'iyë mësacua. ²⁷ Jesucristoni recoyo te'e zi'inni, bautiza güesení, baguë yëye se'gare yo'ojën ba'itoca, baguë ba'iyë'ru te'e ba'ijën, Riusu bainreba re'huasi'cua ba'iyë mai. ²⁸ Ja'nca ba'ijën, tin yija bain ba'iyete, ëmëcua, romicua ba'iyete, ta'yejeiye ëja bain, ta'yejeiye beoye ba'icua ba'iyete, ja'an ba'iyete gare ëñañe beoye ba'icua'ë mai. Si'a jubë bain Jesucristoni si'a recoyo ro'tani Jesucristoni te'e zi'inni ba'ijënnä, Riusubi maini ëñani, si'acuabi te'e ba'iyë caji. ²⁹ Mësacuabi Cristoni ja'nca te'e zi'inni ba'ijën, Abraham bain raija'cua cani jo'case'e'ru ba'ijën, Riusu mamacua re'huasi'cua ba'iyë. Riusu coca yo'oya'ye cani jo'case'e'ru mësacua yua Jesucristo naconi te'e zi'inni Riusu bainreba

ba'iyë.

4

1-2 Yureca, Riusu ye'yoyete quë'rë se'e ye'yeni masijë'ën caguë, ën cocare'ga mësacuani quëayë yë'ë. Bonse ejaguëbi baguë junni huesëja'yete ro'tani, Yë'ë bonse si'ayete yë'ë zinna jo'caza caguë, ba jo'cajai cocare toyani, ba uti toyase'ere baguë bainna insibi. Insini, ja'nrëbi jë'te junni huesëguëna, baguë mamaquë yuta irani tëjima'iguëbi baguë taita bonsere coni baye porema'iji. Baguë irani tëjiye tëca ejoguëna, yequëcuabi ba bonsere re'huacaijën, taita guanseni jo'case'e'ru yo'ojën, ba zin hua'guëni guansejën yo'o con hua'guë'ru baguëte ëñajën curajën ba'iyë. Ja'nca ba'ijëenna, ja'nrëbi irani tëjini, baguë taita bonse si'ayete coni baye poreji.

3 Riusu'ga maire güina'ru ëñaguë baj'i. Ru'ru, Moisés ira cocare maina jo'cani, Te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën guanseni, ën yija bain ejacuare cuencueni, maini guansecaicuare re'huani jo'cabi. Zin hua'na te'e ruiñe yo'oye carajën ba'icuare maire ëñani, maire ja'nca guanse güesebi Riusu. **4** Ja'nca guanse güeseguë, ja'nrëbi baguë cuencuesirëñ ti'anguëna, baguë Zin Jesucristote maina raobi. Mai ba'iyë'ru ba'ija'guë caguë raoguëna, ën yija baingobi baguëte të'ya raigona, baguë yua mai yo'ojën ba'ise'e'ru Moisés ira coca guanseni jo'case'ere achani yo'oguë baj'i. **5** Ja'nca yo'oguë ba'iguëbi maire ëñabi. Ba guanse cocare gare se'e guaja yo'oye beoye ba'ija'bë caguë, mai gu'a jucha yo'ojën ba'ise'e'ro'ina junni tonbi. Ja'nca junni tonguëna, yureca maibi baguë naconi te'e

zi'inni ba'ijën, baguë naconi Riusu mamacuareba re'huasi'cua ba'iyë.

⁶ Ja'nca re'huasi'cua ba'ijënnna, Riusubi baguë Espíritute maina raobi. Raoguëna, baguë Zin Espíritubi mai recoñoa gaje meni baguë, yua maire bojo recoyo huanoñe re'huani, maini bojoreba güi güeseji: “Taita, yë'ë Taita” güijëن bojoyë mai. ⁷ Riusu Espíritu bacuabi ja'nca bojöen ba'ijënnna, Riusubi ba guanse cocare maini gare se'e guaja yo'oye guansema'iji. Baguë mamacuare maire re'huani bani, si'a baguë bayete maina ro insini jo'caji.

Pablo se preocupa por los creyentes

⁸ Yureca, mësacua ja'anrë yo'ojëن ba'ise'ere ro'tajë'en. Mësacua yuta Riusu ba'iyete huesëcua ba'ijëن, mësacua huacha riusuñana gugurini rëinjëن, mësacua ira bain ba'isi'cua yo'ojëن ba'ise'e'ru ba huacha riusuñana ro guaja yo'o conjëن ba'nhuë. ⁹ Ja'nca ba'isi'cuabi yureña Riusu ba'iyete te'e ruiñe ye'yeni masihuë. Riusubi baguë ba'iyete mësacuani ëñoguëna, mësacuabi baguë ba'iyete masihuë. Ja'nca masicuabi ¿guere yo'ojëن, mai Taita Riusure ro jo'cani senjoni, mësacua huacha riusuñani se'e gugurini rëiñe ro'taye'ne? Mësacua ira bain ba'isi'cua yo'ojëن ba'ise'e'ru se'e guaja yo'oye yëjëن, mësacuabi ro yo'oyë. Ja'nca yo'otoca, ba huacha riusuñabi mësacuani cuirani coñe gare porema'iji. Mësacuabi quë'rë se'e ai guaja yo'ocua ruiñë. ¹⁰ Ja'nca ruinjëن, mësacua ira bain ba'isi'cua fiesta umuguseña yo'ojëن ba'ise'e'ru ba ti'an umuguseña, si'a tëcahuëan jo'caye beoye yo'oñu cayë mësacua.

Ja'nca yo'oma'itoca, mësacua yequërë huaji yëjën, Riusubi conma'iji cajën, ai guaja yo'ojet ba'iyë.
11 Ja'nca ba'ijënnä, mësacuare ai oiguë ro'tayë yë'ë. Mësacuani Cristo ba'iyete quëani achoni consi'quëbi yequërë ro guaja yo'ohuë yë'ë.

12 Yë'ë bain sanhuë, mësacuani senreba señë yë'ë. Yë'ë ba'iyete ëñani, yë'ë ba'iyet'ru güina'ru ba'ijë'ën. Bojo recoyo re'huani, guaja yo'oye beoye ba'ijëñ, Cristoni te'e zi'inni ba'ijë'ën. Yë'ë yua Moisés ira coca guansese'ere guaja yo'oye gare jo'cani, mësacua naconi te'e ba'iguë ti'ansi'quë sëani, yë'ë ba'iyet'ru güina'ru ba'ijë'ën. Ja'nca mësacuana ti'anni ba'iguëna, mësacuabi yë'ëni bojoni, gare güeye beoye baë'ë. **13** Yë'ë mësacuana ru'ru ti'anni ba'ise'ere ro'tajë'ën. Rau neni ju'in hua'guë ba'isi'quëbi mësacuana ti'añe bahuë yë'ë. Ti'anni ba'iguë, mësacuani Cristo cocarebare quëani achoguëna, **14** mësacuabi yë'ë rau base'ere ëñañe porema'icua'ru ba'isi'cuata'an, mësacuabi yë'ëre gu'aye ëñamaë'ë. Yë'ëre saoni senjomaë'ë. Banhuë. Mësacuabi yë'ëre bojojën ëñani, mësacua ba'iruna ti'an güesen, Riusu anjeni re'oye ëñañe'ru yë'ëni re'oye ëñani bojojën, yë'ëre cuirahuë mësacua. Cristo ba'iyet'ru ba'iyet yë'ëre ëñani, yë'ëni bojojën cuirahuë mësacua. **15** Yë'ëre ja'nca re'oye yo'osi'cuata'an, yureña mësacuabi yë'ëre re'oye yo'oye ro'tama'ijënnä, ai oiyë yë'ë. Yë'ë ru'ru ti'anni ba'ise'ere ro'tato, mësacuabi yë'ëni ai bojojën baë'ë. Yë'ëbi sentoca, mësacua baye si'ayete yë'ëna ro insire'ahuë. Poretoca, mësacuabi mësacua ñacore rutani, yë'ëna ro insire'ahuë. **16** Ja'nca ba'isi'cuareta'an, yureña mësacuani ëñato, yë'ëni je'o bacua'ru ëñoñë mësacua. Mësacuani te'e

ruiñe ba'i cocare quëani achoguëna, yë'ëni gare se'e yëma'icua'ru ëñoñë mësacua.

17 Ja'nca ëñojënna, mësacuani coqueye ye'yocuare caye bayë yë'ë. Bacuabi mësacua jubëna ti'anni, mësacuani ro re'o cocare cani achojën, mësacuani re'oye yo'oye gare ro'tama'iñë. Ro re'o cocare mësacuani cani achojën, mësacua re'o cocare bacuani sa'ñeña caye ro'tajën, yë'ëre gu'aye cajën, yë'ëre jo'cani senjojë'en, mësacuani yihuoyë bacua. **18** Mësacuani re'oye yo'oye ro'tacuabi mësacuani re'o coca catoca, bojoyë yë'ë. Yë'ëbi mësacua naconi beoguëbi ja'anre achatoca, bojoyë yë'ë. **19** Ja'nca bojoguë ba'ito, yureña yë'ë bain sanhuë, ja'ancua, mësacuani coquejën cajënnna, mësacua ba'iyete ai oiguë eñañë yë'ë. Cristoni si'a recoyoreba ro'tajën, baguë yéye se'gare te'e ruiñe yo'oye ro'tajën, Cristo ba'iyeru güina'ru ba'ije ëjojën ba'ijë'en caguë, mësacua ba'iyete ai oireba oiguë eñañë yë'ë. **20** Mësacuabi yë'ë ye'yose'e'ru tin yo'ojënnna, yë'ë yua mësacuani cocare toyaguëbi mësacua naconi ba'ija'ma caguë, yë'ë yua gue ro'taye beoye cagu ë ba'iyë yë'ë. Mësacua naconi ba'ije poretoca, mësacuani quë'rë te'e ruiñe yihuoguë care'ahuë yë'ë.

El ejemplo de Agar y Sara

21 Yureca, mësacuabi Moisés ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe yo'oni Riusu bain ruiñe yëjënnna, mësacuani ñaca senreba senni achayë yë'ë: ¿Ba ira coca toyani jo'case'ere te'e ruiñe achani masiye mësacua? **22** Ja'an cocare ëñajën, Abraham yo'oguë ba'ise'ere masiyë mësacua. Samu zin hua'nani baguëña baguë. Ja'nca baguëbi ru'ru

ba'iguëni ba yo'o con hua'go Agar hue'ego naconi baguëña. Yo'je raisi'quëni baguë rënjoreba Sara hue'ego naconi baguëña. ²³ Ja'nca baguë, ru'ru raisi'quë, Ismael hue'eguëte cu'eto, Abraham se'gabi yo'oguë, Riusu coca cani jo'case'ere ro'tama'iguë, Zinni baza caguë, ba yo'o con hua'go naconi zin cu'ejaquëña. Yo'je raisi'quëca, Isaac hue'eguëte cu'eto, Riusu coca yo'oja'yete cani jo'case'ere ro'taguë, baguë rënjoreba naconi zin cu'ejaquëña, Riusu coca cani jo'case'e'ru ti'an raquëña baguë. ²⁴ Ja'an cocare achani ro'tato, Riusubi maini ñaca ye'yo yeji: Ja'an romi hua'na tin ba'ijënnä, Riusubi güina'ru samu coca tin cocare baguë bainni cani jo'cabi. Yeque cocare cani jo'cato, Sinai casi cubëte ba'iguë, ba ira cocare Moisesna cani, maina si'a jëja guans-eye jo'cabi. Ja'an cocare ro'tato, Agar hue'ego ba'isi'co'ru ba'iji. Ai guaja yo'o consi'co ba'igona, bain hua'nabi ba ira guanse cocare te'e ruiñe yo'oye yëtoca, ro guaja yo'oye bayë. ²⁵ Bago mami Agare ro'tato, Arabe bain cocabi Sinai cubëte ro'tayë. Ai guaja yo'o consi'co ba'igona, judío bain yureña Jerusalén huë'e jobona sani, Riusuna gugurini rëinjën, bago ba'ise'e'ru güina'ru ba'iyë. Bago ro guaja yo'o congo ba'ise'e'ru ro guaja yo'ojën, Moisés ira guansení jo'casi cocare yo'oye yëyë. ²⁶ Yeque coca cani jo'case'ere ro'tato, Riusu coca yo'oja'yete Abrahamni cani jo'case'e ba'iji. Ja'an cocare si'a recoyo ro'tacuabi yua Abraham rënjoreba Sara hue'ego ba'isi'co'ru güina'ru ba'iyë. Bainni ro guaja yo'o coñe beoye bacoña. Riusu bainreba casi'cua güina'ru ba'iyë. Baguë coca yo'oja'yete cani jo'case'ere si'a recoyo ro'tajën

ba'icua sëani, Riusuni te'e zi'inni ba'ijën, baguë naconi baguë guënamë re'oto ba'i jobote si'arëen ba'ijën, baguë mamacua casi'cua ba'ijën, gare carajekiye beoye ba'ija'cua ba'iyë mai. ²⁷ Riusu cocare ëñajën, yeque quë'rore'ga ñaca masini, yë'ë yure case'ere ro'tajë'ën:

Yë'ë baingo garasi'co, zinre të'ya raiye porema'igo, gare ja'siye ai yo'oma'isi'co ba'igona, më'ëni ai ta'yejekiye bojo güeseja'guë'ë yë'ë.

Ja'nca bojogo ba'ija'co sëani, si'a bainni quëani achogo bojogo ba'ijë'ën.

Më'ë të'ya raiye porema'ise'ebi yureña jo'cani senjosi'co ba'igota'an, jë'te ai jai jubë zin hua'nani bani ba'ija'go'co.

Ënjëni bojogo ba'igo'ru quë'rë jai jubëni bani ba'ija'go'co, cani jo'case'e ba'iji.

²⁸ Ja'an cocare ro'tajëen ba'ijë'ën, yë'ë bain sanhuë. Mai hua'na yua Riusu bainreba ba'icuabi baguë coca yo'oja'yete si'a recoyo ba'ijën, Riusu mamacua re'huasi'cua ba'iyë mai. Maire ja'nca re'huaguë, baguë coca yo'oja'yete cani jo'case'e'ru güinareba'ru yo'oji baguë. Abrahamni cocare cani jo'caguë, Më'ë yua zin hua'guëni baja'guë'ë cani jo'caguë, baguë coca case'e'ru güina'ru yo'oguë, Isaac hue'eguëte baguëna, insini jo'cabi. Ja'nca insini jo'caguë, maire'ga güina'ru baguë bayete insini jo'caji Riusu. ²⁹ Yureca yeque cocare ro'tani ye'yejë'ën. Abraham se'gabi zinni baza caguë, Ismael hue'eguëni baguëna, ja'nrëbi yo'je, Isaacbi ti'anguëna, Ismaelbi yua Isaacni ai je'o baguëña. Riusu Espíritu conguë jo'casí'quëni ai hui'ya yo'oguëña. Ja'nca yo'oguëna, yureña bain Moisés

ira coca yo'oye ro'tacua, ja'ancua'ga maini güina'ru je'o bayë. ³⁰ Ja'nca bajënnna, Riusu coca Abrahamni cani jo'case'ere ro'tani ye'yejë'ën. Ñaca cani jo'cabi: “Ba hua'go Agar hue'ego, bago mamaquë Ismael, bacuare gare saoni senjojë'ën. Yo'o congo sëani, bago mamaquëbi më'ë bayete coni baye gare porema'iji. Më'ë rënjoreba mamaquë ba'iguë, yë'ë insija'ye ba'iguë, Isaac hue'eguë, ja'anguë se'gabi më'ë bayete coni baja'guë'bi.” Ja'an coca toyani jo'case'ere ro'tani, coquejën ye'yocuabi mësacuana ti'anjën, Moisés ira guanse cocare te'e ruiñe yo'ojën ba'ijë'ën cajënnna, mësacua yua gare coque güeseye beoye ba'ijë'ën. ³¹ Yureca, yé'ë bain sanhuë, ja'an cocare mësacuani yihuohuë yë'ë. Ja'nca yihuoguëna, ñaca te'e ruiñe ye'yejën ba'ijë'ën: Riusu re'o bain ba'iyë yëtoca, Moisés ira coca guansen i jo'case'ere yo'oye beoye gare ba'iyë mai. Riusu Raosi'quëreba Jesucristo hue'eguëni si'a recoyo ro'tasi'cuare sëani, Riusubi yua baguë re'o bainrebare maire re'huani maini baji. Ja'nca sëani, Cristo yëyete jo'caye beoye yo'ojën, bojojën ba'ijë'ën.

5

Firmes en la libertad

¹ Ja'nca baguëni si'a recoyo ro'tajënnna, Cristobi gare se'e maini ro guaja yo'o güesema'iji. Baguë yëyete jo'caye beoye yo'ojën bojocua se'ga ba'iyë mai. Ja'nca ba'icua sëani, yequëcuabi ba cocare yo'oye guansetoca, gare se'e ro guaja yo'omajën ba'ijë'ën.

² Yureca, ñaca te'e ruiñereba achani ye'yejë'ën. Yequëcuabi mësacuani cajën, Moisés ira coca cani jo'case'ere yo'oñu cajën, mësacua go neño ga'nire tëyo guansetoca, gare tëyo güeseye beoye ba'ijë'ën. Ja'nca tëyo güesetoca, Cristobi mësacuani gare coñe beoye ba'iji. ³ Yë'ëbi yihuoguëna, te'e ruiñe achani ye'yejë'ën. Mësacuabi mësacua go neño ga'nire tëyo güesetoca, ja'nrebi Moisés ira coca guansení jo'case'e si'ayerebare te'e ruiñe yo'oye bayë. ⁴ Riusu re'o bain ruiñu cajën, ba ira cocare yo'o bi'ratoca, Cristo junni tonse'ebi mame re'huasi'cua ba'iyé gare porema'iñë. Riusubi mësacuani èñani, baguë re'o bainre mësacuare gare re'huama'iji. ⁵ Ja'nca ba'iyeta'an, maibi Riusu Espíritute bacua sëani, Riusu re'o bain re'huasi'cua ba'iyë mai. Ja'nca re'huasi'cuabi Riusu coca yo'oja'yete cani jo'case'ere si'a recoyo ro'tajën, Riusu in rai umuguse ti'añete jo'caye beoye éjojëن ba'iyë. Aito. Baguë naconi si'arëen ba'ijën ba'ija'cua'ë mai, cajën éjoyë. ⁶ Cristobi maire mame re'huani baguëna, Riusubi maire èñani, baguë re'o bainre maire re'huani, maini bajì. Ja'nca sëani, bain go neño ga'ni tëyose'ere èñama'iji Riusu. Jesucristoni si'a recoyo ro'tajën, baguë naconi sa'ñeña te'e yëreba yëjën ba'ijë'ën. Riusubi ja'anre èñani, maini ai bojogi.

⁷ Yureca, mësacuani si'a jëja senni achaye bayë yë'ë. Mësacuabi Cristo naconi te'e zi'inni ba'icuabi re'oye yo'ojën ba'isi'cuata'an, mësacua ¿queaca ro'tajën, tin cocare achajën, ba te'e ruiñe ba'i cocare ro jo'cani senjore'ne? ⁸ Riusu yua mësacuani cuencueni, Cristo bain ba'iyé choisi'quëbi tin cocare achani yo'oye gare guanseye beoye

baji'i. ⁹ Ën cocare achani gare huanë ye ye beoye ba'ijé'ën. Riusu cocareba case'e'ru choa ma'carë se'ga tin yo'o bi'ratoca, si'a jubébi te'e jéana Cristoni ro'taye gare jo'cani senjoñë. ¹⁰ Mësacuabi ja'nca jo'cani senjoñë ro'tacuareta'an, mësacua te'e ruiñe yo'ojén ba'ija'yete Riusuni señë yë'ë. Senguëna, mësacua tin coca yo'oyete mësacuani jo'cani senjo güeseji. Yë'ë yua baguë cocarebare mësacuani te'e ruiñe quëani achosi'quëbi mësacua te'e ruiñe achani yo'oyete jo'caye beoye ëjoyë yë'ë. Yequëcuabi mësacuani tin ye'yojënnä, Riusubi bacuani èñani, éja bain ba'icuareta'an, bacuani bënni senjoñë se'ga ba'ija'guë'bi.

¹¹ Yureca, yequëcuabi yë'ë ye'yojete cajën, mësacua go neño ga'nire tëyo güesejé'ën caji, yë'ëre cajën ba'iyë. Ja'nca cajën ba'icuabi ro coqueyë. Bacua cayete gare achaye beoye ba'ijé'ën. Yë'ë yua ja'nca ye'yotoca, judío bainbi yë'ëni je'o bama'ire'ahuë. Ja'nca ye'yotoca, Cristo junni tonsi coca ye'yoje'ru tin ye'yore'ahuë yë'ë. Ja'nca tin ye'yotoca, judío bainbi yë'ëni bëinjën èñama'ire'ahuë. ¹² Ja'nca coquejën, mësacuani tin ye'yojën ti'ansi'cuabi cajën, mësacua go neño ga'nire tëyo güesema'itoca, Riusubi bëinji, ja'anre hui'ya cajën ba'ijënnä, Riusubi te'e jéana bacuani bënni senjoja'guë cayë yë'ë.

¹³ Ja'nca ye'yoquarea'an, gare achaye beoye ba'ijé'ën, yë'ë bain sanhuë. Riusubi mësacuani choiguëna, mësacuabi baguë bainreba ba'iyë porejën, Cristo cocareba case'e'ru ro guaja yo'oye beoye te'e ruiñe yo'ojén, baguë naconi te'e ba'ijëen bojoyë. Ja'nca ba'icuabi mësacua èñare bajën, yë'ë yëye'ru si'aye yo'oza caye beoye

ba'ijé'ën. Mësacua gu'a ëase'ere yo'oye yëtoca, gu'aji. Mësacua yëyete yo'oto, ru'ru sa'ñeña oire bajën, sa'ñeña yo'o conjën ba'ijé'ën. ¹⁴ Moisés ira coca toyani jo'case'ere ro'ta beoye ba'ijé'ën, yë'ë bainni ye'yejé'ën. Riusubi ja'an cocare baguë bainna jo'caguë, ñaca se'gare ro'taguë jo'cabi: "Mësacua ba'iyete ro'tajën ba'iyé'ru sa'ñeña oire bani ro'tajën ba'ijé'ën" cani jo'cabi. ¹⁵ Baguë cani jo'case'e'rú güina'ru yo'oma'itoca, ro mësacua yëse'e se'gare yo'oye ro'tajën, airu hua'i hua'na yo'oye'rú, sa'ñeña huajën ba'iyë. Ja'nca sëani, mësacua ëñare bajën, sa'ñeña oire bani conjën ba'ijé'ën. Ja'nca ba'ima'itoca, mësacua yua Cristo beoye ba'ijé'ën, yë'ë bain naconi te'e zi'inni ba'iyete gare jo'cajën carajeiyë.

Los deseos humanos y la vida por el Espíritu

¹⁶ Mësacuani ja'nca yihuo cocare caguë, ën cocare quë'rë ta'yejeiye yihuoguë ba'iyë yë'ë. Mësacua yo'ojën ba'iyete cato, Riusu Espíritu caye se'gare yo'ojën ba'ijé'ën. Ro mësacua ro'tayete yo'oye beoye ba'ijé'ën. ¹⁷ Ro mësacua yëse'ere yo'oye ro'tajën, Riusu Espíritu caye'rú gare tin ro'tacua ba'iyë mësacua. Ën yija bain ro'tayete cato, Riusu Espíritu ro'taye'rú gare te'e ro'taye beoye ba'iyë. Ja'nca sëani, mësacua ba'iyete ro'tajën, ro yë'ë yëse'ere yo'oye beoye ba'iyë cajën, Riusu Espíritu caye se'gare'rú yo'oye ro'tajën ba'ijé'ën. ¹⁸ Ja'nca yo'oye ro'tajën, Riusu Espíritubí mësacuani yo'o güesetoca, Moisés ira coca cani jo'case'e'rú güina'ru yo'oyete gare se'e ro'tani yo'oye yëma'iñë mësacua.

19 Ën yija bain yo'oye ro'tayete cato, mësacuabi ja'anre re'oye masiyë. Ñaca yo'oye ro'tajën ba'iyë: Huejama'icuata'an, sa'ñeña yahue bajën a'ta yo'oyë. Bacua gu'a ga'nihuëbi ja'nca yo'ojën, Riusu cuencueni jo'case'e'ru tin yo'oye ro'tajën, Riusuni gu'aye yo'oyë. Ja'nca yo'ocuabi bacua gu'a ëase'ere yo'oye jo'caye gare porema'iñë. **20** Riusu ba'iyete güejën, huacha riusu, ro bacua yëse'e se'ga, ja'anre yëjën ba'iyë. Te'e ruiñe masiza cajën, huati hua'i naconi coca senni achaye yëjën ba'iyë. Ën yija bain'ga sa'ñeña je'o baye yëjën, bëin cocare sa'ñeña cajën, Yë'ë yua quë'rë ta'yejeiguë ba'iyë cajën, bacua bainre quë'rë yo'je ba'icuare re'huani saoyë. Bacua huanoñe se'gare'ru yo'oye ro'tajën, sa'ñeña yo'o coñete gare jo'ca güeseyë. **21** Yequëcua ba'iyete ai gu'aye cajën, bainre huani senjojën ba'iyë. Jo'cha ëaji cajën, jo'chana güebajën, gue güihuara bojojën, bacua güebe gajecua naconi ganijën, ro bacua yëse'e'ru ja'nca yo'ojën gu'ajeiyë. Mësacuani ja'nca yo'oma'iñë yihuosi'quëbi yure mësacuani se'e yihuoguë ba'iyë yë'ë. Ja'nca gu'aye yo'ojën ba'itoca, Riusu ta'yejeiye ba'iyete baguë bain naconi te'e baza cacuareta'an, Riusubi gare ënseji.

22 Mësacua yua ja'nca yo'oye beoye ba'ijën, Riusu Espíritu yo'o güeseyete yo'oye ro'tajën ba'ijë'ën. Ja'nca yo'ojën ba'itoca, yequëcua ba'iyete quë'rë ro'tajën, bacuani oire bani coñe yëjën, Riusu yo'ore conjën ta'yejeiye bojojën, recoyo re'o huanoñe te'e ruiñe masijën ba'iyë. Mësacua yo'oye yëyete ro'tamajën, yequëcua ba'iyete quë'rë ro'tajën, bacuani re'oye yo'oye conjën, mësacua bayete

bacuana ro insijën, mësacua yo'oj'a'ye case'ere te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë. ²³ Yequëcuabi mësacuani gu'aye yo'ocuareta'an, bacuani re'oye yo'ojën, ro mësacua yëse'ere yo'oye jo'cajëñ ba'iyë. Riusu Espíritubi yo'o güeseguëna, mësacuabi ja'nca yo'ojën, Moisés ira coca toyani jo'case'e yo'oye'ru quë'rë te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë mësacua. ²⁴ Jesucristoni si'a recoyo ro'tani baguë yo'ore te'e ruiñe coñe ro'tatoca, ro ën yija ba'iyete gare se'e ro'taye beoye ba'ijëñ, ro mësacua yëse'ere yo'oye gare se'e yëye beoye ba'iyë. ²⁵ Yureca, mai yua Riusu Espíritu cayete te'e ruiñe yo'ojën, Espíritu yo'o güeseyete si'a bainni masi güeseñu cayë.

²⁶ Ro mai yëse'ere gare ro'taye beoye ba'ijëñ, ro mai ba'iyete ta'yeyejiye ñeñõñe beoye ba'ijëñ, sa'ñeña gu'aye caye beoye ba'ijëñ, yequëcua quë'rë re'oye ba'iyete ro ëa ñeñane beoye bañuni.

6

Ayúdense unos a otros

¹ Yureca, yë'ë bain sanhuë, mësacua bain jubë ba'icuare ba'iguëbi Riusuni gu'aye yo'otoca, mësacua Riusu Espírituni ye'yesi'cua yua ja'an bainguëni bojora'rë yihuojëñ, re'oye yo'oye baguëni bëiñe beoye masi güesejë'ën. Ja'nca masi güesejëñ, mësacua'ga ñare bajëñ, güina'ru gu'aye yo'oma'iñete cajëñ ba'ijë'ën. ² Sa'ñeña ba'iyete jo'caye beoye ro'tajëñ, sa'ñeña conjëñ, gu'aye yo'oma'iñete si'a jëja yihuojëñ ba'ijë'ën. Ja'nca conjëñ ba'itoca, Cristo yëye'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'iyë.

³ Yequëcuabi ja'ansi'cua ba'iyete ro'tajën, Riusuni gare gu'aye yo'oma'iguë'ë yë'ë cajënnä, mësacua yua ja'nca ta'yejeiye camajën ba'ijë'ën. Ja'nca catoca, te'e ruiñë cama'iñë. ⁴ Mësacua yo'ojën ba'iyete ëñajën, Riusu cocareba cani jo'case'ere te'e ruiñë ro'tajën, Riusu ëñañe'ru mësacua ba'iyete ëñajën ba'ijë'ën. Ja'nca ëñajën, mësacuabi re'oye yo'ojën ba'itoca, Riusuni surupa cajën bojobjen ba'ijë'ën. Mësacua bain yo'oye'ru quë'rë re'oye yo'ojën ba'itoca, ta'yejeiye camajën ba'ijë'ën. ⁵ Riusu se'gabi mësacua yo'ojën ba'ise'ere ëñani bojotoca, re'oye ro'tajën bojobjë'ën. Riusubi ëñani bojoma'itoca, mësacua se'gabi mësacua recoyo yo'oyete baguëni te'e ruiñë senni achajën, baguë coñe se'gare ro'tajë'ën.

⁶ Mësacuabi Riusu cocarebare ye'yejën, yequëbi masiye ye'yoguëna, ba ye'yoguëni re'oye ro'ijëن, baguëni re'oye bojo güesejë'ën.

⁷ Yureca, gare coque güeseye beoye ba'ijë'ën. Riusu yëye'ru tin yo'otoca, baguë bënni senjoja'ñete jëaye gare porema'iñë. Riusubi si'a bain yo'ojën ba'iyete ëñani, ga bainguëni yo'oja'yete cuencueni re'huacaiji. ⁸ Mësacuabi yua ro mësacua yëse'e se'gare yo'ojën ba'itoca, mësacuabi ro sa'ntijën, bënni senjos'i'cua ba'ija'cua'ë. Mësacuabi Riusu Espíritu yëye se'gare yo'ojën ba'itoca, mësacua ai bojoreba bojo recoyo huanoñë ba'ijëن, Riusu nacconi si'arën ba'ijëن, gare junni huesëye beoye ba'ija'cua'ë. ⁹ Ja'nca ba'ija'cua sëani, ai yo'ojën ba'ito'ga, Riusu Espíritu yo'o caye se'gare jo'caye beoye te'e ruiñë yo'ojën ba'ijë'ën. Ja'an yo'ore jo'caye beoye yo'ojën ba'itoca, Riusu cuencuesirëñ ti'anguëna, Riusubi maini ai ta'yejeiyereba bojo

güeseja'guë'bi. ¹⁰ Ja'nca sëani, mai porese'e'ru si'a bainni re'oye yo'ojën bañuni. Cristo bainreba, mai jubëre concua, ja'ancuare quë'rë ta'yejeiye re'oye yo'ojën bañuni cayë yë'ë.

Advertencias y saludos finales

¹¹ Yureca, mësacuani despidie bi'raguë, yë'ë se'gabi mësacuani cocare yihuoguë toyayë. Yë'ë jai letra toyase'ere ëñani, yë'ë toyase'ere masijë'ën. ¹² Ba coquejën ye'yocuabi mësacuana ti'anjën, bainbi maire re'oye ëñajën ba'ija'bë cajën, mësacuani go neño ga'nire tëyo güeseye ro'tayë. Cristo junni tonse'ebi tëani baja'yetè quëani achocuareta'an, judío ëja bainbi bacuani je'o bama'iñë cajën, mësacua go neño ga'nire tëyo güeseye ro'tayë. ¹³ Bainni ja'nca tëyo güeseye ro'tacuabi Moisés ira coca toyani jo'case'ere yo'oye ro'tama'iñë. Mësacua tëyo güeseja'yetè ëñajën, Mësacuani ai re'oye yo'o conhuë cajën, ja'anre ai ta'yejeiye cani achoye ro'tajën ba'iyë bacua. ¹⁴ Ja'nca ta'yejeiye cani achocuata'an, yë'ëca Jesucristo yo'oguë ba'ise'e se'gare ta'yejeiye cani achoye ro'taguë ba'iyë yë'ë. Baguëbi crusu sa'cahuëna junni tonguëna, Riusu bainreba ba'iyë poreyë mai. Ja'nca cani achoye ro'taguë sëani, ñen yija ba'iyete ye'yesi'cua yo'ojën ba'iyë'ru gare yo'oye yëma'iguë ba'iyë yë'ë. Bacua yëse'e'ru yo'oye, bacua se'gare'ru huanoñe ba'iyë, ja'anre gare yëma'iguë ba'iyë yë'ë. ¹⁵ Ja'nca ba'iguëbi bain go neño ga'ni tëyose'ere cato, ëmëje'en yo'ose'e se'ga ba'iguëna, ta'yejeiye ro'tama'iñë yë'ë. Bain recoyo mame re'huase'ere cato, sa'nahuë yo'ose'e ba'iguëna, ai ta'yejeiye ro'tayë yë'ë. ¹⁶ Riusubi

mame recoyo re'huaguëna, bacua ja'anrë yo'ojën ba'ise'ere gare jo'cani, Espíritu yëye'ru te'e ruiñe yo'ojën ba'icuare cu'eguë, baguë bainre bacuare re'huani baguë, bacuare ai re'oye conguë, bacuani ai bojo güeseki. Yequëcua, Espíritu yëye'ru yo'oye güecuabi, Israel bainguë sëani Riusu re'o bainguë'ë yë'ë cajën ba'icua, ja'ancuare cu'ema'iji Riusu.

¹⁷ Yureca, yë'ë yihuo cocare cani tëjihuë yë'ë. Yequëcuabi yë'ëre cajën, Cristo cuencuesi'quë beoji baguë, yë'ëre cajënnä, bacuabi rani, yë'ë ja'si nesiruanre ëñaja'bë. Jesucristo yo'ore conguëna, yequëcuabi yë'ëni huaë'ë. Ja'nca sëani, Jesucristoni te'e ruiñe yo'o conguë ba'iyë yë'ë.

¹⁸ Yureca, yë'ë bain sanhuë, mai Ëjaguë Jesucristoni mësacuare senni achaguë, mësacuani recoyo te'e zi'inni ba'iguë, mësacuani bojo güeseja'guë cayë yë'ë. Ja'nca raë'ë. Amén.

**Riusu cocabera: mai ëjaguë Jesucristo
ba'iyete toyani jo'case'e'ë
New Testament in Siona (CO:snn:Siona)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Siona

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Siona [snn], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Siona

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,

please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files

dated 29 Jan 2022

ce8413d6-ff57-5b18-bda5-72d8f77005b2